

Հաստատված է
ՀՀ ԳԱԱ ԳԿՄԿ գիտական խորհրդի
«1» հոկտեմբերի 2014 թ. թիվ 71 նիստում
ՀՀ ԳԱԱ ԳԿՄԿ տնօրեն
Ա. Սարգսյան

ԿԱՐԳ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆՈՒՄ
ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐՈՎ ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԵՐԻ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ

2014 թ.

**Ամփոփիչ որակավորման աշխատանքների /մագիստրոսական թեզերի/
կառուցվածքային տարրերը և բովանդակության վերաբերյալ հիմնական
պահանջները**

Ամփոփիչ որակավորման աշխատանքների կառուցվածքային տարրերը ձևակերպվում են համաձայն ստորև բերված աղյուսակի հաջորդականության:

Որակավորման աշխատանքի կառուցվածքային տարրերի անվանումը	Մագիստրոսական թեզ
Տիտղոսաթերթ	+
Ծանոթություն	+
Բովանդակություն	+
Ներածություն	+
Հիմնական մաս/տեքստ/	+
Եզրակացություն	+
Օգտագործված գրականության ցանկ	+
Հավելված	Անհրաժեշտության դեպքում

Կառուցվածքային տարրերի բոլոր վերնագրերը, բացի հիմնական մասից, պետք է տեղադրել տողի մեջտեղում, տպագրել գլխատառերով՝ առանց վերջակետի, չընդգծել, չտողադարձել: Յուրաքանչյուր կառուցվածքային տարրի տպագրումը սկսվում է նոր թերթից: Բացի հիմնական մասից, կառուցվածքային տարրերը չեն համարակալվում: Կառուցվածքային տարրի տեքստը գրվում է վերնագրից մեկ տող ներքև՝ մի մատ խորքից:

Հիմնական մասը բաղկացած է բաժիններից, ենթաբաժիններից, կետերից, ենթակետերից, թվարկումներից, աղյուսակներից, նկարներից (պատկերներից):

7. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶԵՐԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐԸ

Մագիստրոսական թեզերի առաջադրանքները սահմանված կարգով ձևակերպվում են մագիստրոսի և ղեկավարի միացյալ ուժերով:

Մագիստրոսական թեզերին վերաբերող առաջադրանքները ձևակերպելիս անհրաժեշտ է ճշգրիտ որոշել հետազոտման, մշակման ուղղությունները, ինչպես նաև մասնագիտական այլ պահանջները: Կատարման գրաֆիկում պետք է նշել մագիստրոսական թեզի բաժինների անվանումները և փուլային իրագործման ստույգ ժամկետները:

Ղեկավարի առաջին ստուգումը խորհուրդ է տրվում անցկացնել մագիստրոսական թեզին հատկացված ժամանակացույցի ժամանակի 1/3-ից հետո: Երկրորդ ստուգումը պետք է անցկացնել հատկացված ժամանակի 2/3-ից հետո: Ղեկավարի 3-րդ ստուգումն անց է կացվում ամբիոնի որոշմամբ և կարող է համատեղվել մագիստրոսական թեզի նախնական պաշտպանության հետ: Համապատասխան հատվածներում նշվում են ստուգումների ստույգ ամսաթվերը:

Ղեկավարի, ուսանողի, խորհրդատուների ստորագրություններից հետո առաջադրանքները հաստատվում է թողարկող ամբիոնի վարիչի կողմից:

Տիտղոսաթերթ

Մագիստրոսական թեզի տիտղոսաթերթն առաջին էջն է, որը չի համարակալվում, լրացվում է ըստ մագիստրոսական թեզի ձևի՝ համաձայն հավելվածի: Մագիստրոսական թեզին բոլոր ձևերի տիտղոսաթերթի վերին հատվածում գրվում է Կենտրոնի ամբողջական անվանումը (մեծատառերով):

Այնուհետև գրվում է «ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԱԿԱՆ ԹԵԶ»>: Ներքևի տողում մագիստրոսի անունը, ազգանունը, հայրանունը (մեծատառերով):

Հաջորդ տողում նշվում է մագիստրոսական կրթական ծրագրի անվանումը:

Մագիստրոսական թեզի տիտղոսաթերթի միջին մասում գրվում է մագիստրոսական թեզի անվանումը:

Տիտղոսաթերթի ստորին մասում՝ աջ անկյունում նշվում է գիտական ղեկավարի գիտական աստիճանը, գիտական կոչումը, անուն, ազգանունը,:

Այնուհետև նշվում է պաշտպանության թույլատվության վերաբերյալ ժամանակային տվյալներ (ամիս, ամսաթիվ, տարեթիվ): Էջի ներքևի մասում նշվում է ամբիոնի վարիչի գիտական աստիճանն, կոչումը, անուն, ազգանունը,: Էջի ստորին հատվածում նշվում է կատարման տարին և քաղաքը (առանց նշելու «տարի» և «քաղաք» բառերը):

Կից ներկայացվում է տիտղոսաթերթի օրինակ:

Մագիստրոսական թեզի թեմաների անվանումները գրվում են ուղիղ գլխատառերով (մեծատառերով):

Մագիստրոսական թեզերի ծավալները ըստ մասնագիտությունների պետք է բավարարեն հետևյալ պահանջներին՝

Բնագիտական մասնագիտությունների համար ոչ պակաս քան 40 տպագիր էջ՝ 1,5 միջակայքով և 12 տառաչափով, հասարակագիտական մասնագիտությունների համար ոչ պակաս քան 60 տպագիր էջ:

Անհրաժեշտ է պահպանել հետևյալ լուսանցքները՝ ձախից 30մմ, աջից՝ 10մմ, ներքևից և վերևից՝ 20մմ-ից ոչ պակաս:

Մագիստրոսական թեզի բոլոր էջերը, բացառությամբ տիտղոսաթերթը համալրվում են, ներառյալ դիագրամները, գծապատկերները, լուսապատկերները: Յուրաքանչյուր դիագրամ, գծապատկեր, լուսապատկեր պետք է ունենա համապատասխան համար բաժնի կամ ենթաբաժնի սահմաններում և պետք է անվանվի:

Օգտագործած գրականության հղումները կատարել շարադրված տեքստի համապատասխան տեղում՝ ըստ համարակալված գրականության ցանկի:

Բովանդակություն

Բովանդակությունը պետք է համապատասխանի մագիստրոսական թեզի տեքստին: Բովանդակությունը սկսվում է ներածությունից և ընդգրկում է բոլոր բաժինների, ենթաբաժինների, ինչպես նաև կետերի, ենթակետերի (եթե նրանք անվանում ունեն) անվանումները, եզրակացությունը, օգտագործված աղբյուրների ցանկը, հավելվածների անվանումն ու նշանակությունը՝ նշելով այն էջերը, որտեղից սկսվում են մագիստրոսական թեզի տվյալ հատվածը:

Բովանդակությունը չի ներառում տիտղոսաթերթը:

«Բովանդակություն» բառը գրվում է տողի կենտրոնում՝ գլխատառերով, առանց վերջակետի, չի ընդգծվում:

գ/ Ներածություն

Մագիստրոսական ատենախոսության ներածությունը պետք է արտահայտի՝

- մագիստրոսական ատենախոսության թեմայի արդիական լինելը,
- աշխատանքի նպատակներն ու խնդիրները,
- հետազոտման օբյեկտը և հետազոտության մեթոդները:

Հետազոտության արդիականությունը բնութագրվում է խնդրի վիճակով, որը մագիստրոսական թեզի շրջանակներում հետազոտվում է որակավորվողի կողմից:

Հետազոտության նպատակներն ու խնդիրները, ինչպես նաև հետազոտման մեթոդները, ձևակերպվում և ընտրվում են ղեկավարի հետ՝ մագիստրոսական թեզին վերաբերող առաջադրանքները կազմելու փուլում: Օբյեկտը գործընթաց կամ երևույթ է, որը ստեղծում է վիճահարույց իրավիճակ և հետազոտում է այն:

«Ներածություն» բառը գրվում է տողի կենտրոնում՝ գլխատառերով, առանց վերջակետի, չի ընդգծվում:

Մագիստրոսական թեզի հիմնական մասը պետք է պարունակի բաժիններ, որոնք արտահայտում են առաջադրանքին համապատասխանող հիմնական խնդիրների էությունը, մեթոդիկան, լուծումը և աշխատանքի հիմնական արդյունքները: Մագիստրոսական թեզին վերաբերող առաջադրանքին համապատասխան՝ հիմնական մասը կարող է պարունակել՝

- ա) հետազոտության ուղղության ընտրություն, որը ներառում է հետազոտության ուղղության հիմնավորումը, խնդիրների լուծման մեթոդները և նրանց համեմատական գնահատականը: Այս բաժնում տրվում է ընտրված հետազոտման խնդրի տեսական հիմնավորումը: Այն կատարվում է աղբյուրների վերլուծության հիման վրա, որտեղ առաջարկվում է հետազոտման խնդրի վերաբերյալ սեփական տեսակետը, արվում են թեմայի արդիականությանը վերաբերող դատողություններ,
- բ) տեսական և (կամ) փորձարարական հետազոտությունների նկարագրումը, ինչպես նաև տեսական հետազոտությունների բնույթի և բովանդակության որոշումը, հետազոտությունների մեթոդները ու արդյունքները, փորձարարական աշխատանքների անցկացման անհրաժեշտության հիմնավորումը, մշակված օբյեկտների գործունեության սկզբունքները, նրանց բնութագրումը և փորձարարական մասը նկարագրելիս շարադրվում է հետազոտության ընդհանուր ամբողջականությունը և հիմնական մեթոդները, խնդիրների լուծման «ալգորիթմները»

գ) հետազոտությունների արդյունքների ընդհանրացումն ու գնահատականը, առաջադրված խնդրի լուծման գնահատականը, ստացված արդյունքների արժանահավատության գնահատականը, հիմնավորումը և աշխատանքի արդյունքները օգտագործելու վերաբերյալ առաջարկները:

Հիմնական մասի բաժինների քանակը համաձայնեցվում է ղեկավարի հետ: Մագիստրոսական թեզի հիմնական նյութի բաշխումն ըստ հիմնական մասի բաժինների, ենթաբաժինների և այլն, որոշվում է մագիստրոսական թեզի հեղինակի կողմից:

Մագիստրոսական թեզի տեքստը պետք է բավարարի ավարտված աշխատանքներին առաջադրվող հիմնական պահանջներին, այն է կառուցվածքի հստակություն, տրամաբանություն և հաջորդականություն, բերված տեղեկությունների ճշգրտություն, նյութի պարզ և հակիրճ շարադրում, շարադրման համապատասխանությունը գրական լեզվի չափանիշներին:

Եզրակացություն

Եզրակացությունը պետք է պարունակի մագիստրոսական թեզի արդյունքներին վերաբերող հակիրճ դատողություններ (մեկնաբանություններ)՝ առաջադրանքի կատարման ամբողջականության և գնահատման, խորհրդատվություն աշխատանքի արդյունքները տեսականորեն և գործնականորեն կիրառելու վերաբերյալ:

« Եզրակացություն» բառը գրվում է տողի մեջտեղում՝ գլխատառերով, առանց վերջակետի, չի ընդգծվում:

5. Օգտագործված գրականության ցանկից մեջբերումներ անել

Մագիստրոսական թեզի գրելիս հաճախ հարկավոր է օգտվել տարբեր հեղինակների աշխատություններից: Այս դեպքում անհրաժեշտ է վկայակոչել այս կամ այն աղբյուրը: Պետք է նաև ուշադրություն դարձնել օգտագործված գրականության հստակ մատնանշմանը:

- Հարկավոր է վկայակոչել կամ աղբյուրը, կամ նրա բաժիններն ու հավելվածները: Ենթաբաժինների, կետերի, աղյուսակների և պատկերների վկայակոչումը չի թույլատրվում՝ բացառությամբ տվյալ մագիստրոսական թեզի ենթաբաժինների, աղյուսակների ու պատկերների:

- Օգտագործված գրականության ցանկը համարակալվում է արաբական թվերով՝ առանց համարից հետո դրվող կետի: Աղբյուրների մասին տեղեկությունների դասակարգման կարգը որոշվում է ըստ տեքստերում նշված քանակի:
- Օգտագործված գրականության ցանկը պետք է տեղեկություններ պարունակի մագիստրոսական թեզի կատարման ժամանակ օգտագործված գրական աղբյուրների և ինտերնետի տեղեկատվական ռեսուրսների մասին, որոնց վերաբերյալ տեքստում անպայման պետք է վկայակոչումներ անել:
- Օգտագործված գրականության վկայակոչման ժամանակ նշում են աղբյուրի գրական նկարագրության կարգային թիվը՝ օգտագործված աղբյուրների ցանկից: Վկայակոչման կարգային համարը գրվում է քառակուսի փակագծերի մեջ, օրինակ՝ [1]: Վկայակոչումների համարակալումը կատարվում է արաբական թվերով՝ ըստ տեքստում բերված վկայակոչումների կարգի:
- «Օգտագործված գրականության ցանկը»-ը գրվում է տողի մեջտեղում՝ գլխատառերով, առանց վերջակետի, չի ընդգծվում:

Հավելվածներ

Մագիստրոսական թեզի հիմնական մասը լրացնող նյութը ձևակերպվում է հավելվածների տեսքով: Խորհուրդ է տրվում հավելվածների մեջ ներառել կատարված աշխատանքներին վերաբերող նյութեր, որոնք որոշ պատճառներով չեն ընդգրկվել հիմնական մասում: Նպատակահարմար է հավելվածներում կիրառել գրաֆիկական նյութեր, աղյուսակներ:

- Հավելվածները ձևակերպվում են որպես մագիստրոսական թեզի շարունակություն կամ բացատրական գրվածք: Տեքստում բոլոր հավելվածների վերաբերյալ պետք է վկայակոչումներ արվեն:
- Հավելվածները գրվում են A4 ֆորմատի թղթերի վրա, թույլատրվում են նաև A3 ֆորմատի թղթերը:

7. Մագիստրոսական թեզի ձևակերպման կանոնները

Մագիստրոսական թեզի տեքստը պետք է հավաքվի համակարգչի ու տպիչի օգնությամբ՝ A4 ֆորմատի սպիտակ թղթի վրա (210 X 297), Arial Armenian /հայերենի դեպքում/ Times New Roman տառատեսակով:

ĐĐ Í ðÃàôÃÚ²Ü òì ¶Æî àôÃÚ²Ü Ü²Ê²ð²ðàôÃÚàôÜ

ĐĐ ¶²² ¶Æî ²Î ðÃ²Î ²Ü ØÆæ²¼¶²ÚÆÜ Î òÛî ðàÜ

Ø²¶Æêî ðàê²Î ²Ü Æ°¼

²ÝáõÝ ²½. ³ ÝáõÝ Đ³ Ûñ³ ÝáõÝ

Ø³ ëÝ³. Çì áõÃáõÝ'

Ã»Ü³ª

¶Çì ³ Í³ Ý Õ»Ì³ í³ ñª . Çì ³ Í³ Ý ÍáááòÜ ²ÝáõÝ ²½. ³ ÝáõÝ

ÃáóË³ ì ñ»É á³ ßì á³ ÝáõÃÜ³ Ý §____| §_____| 2014 Æ.

²ÜµÇáÝÇ í³ ñÇã . Çì ³ Í³ Ý ÍáááòÜ ². ²½. ³ ÝáõÝ

°ð°ì ²Ü 2014